

Kiitos isänmaasta – teksti Arja Hilliaho

”Itsenäisyyspäivä (6.12.) on kansallinen juhlapäivä. Itsenäisyytemme alkuajoista lähtien on silloin valtiiovallan määräyksestä pidetty jumalanpalvelus. Myös kirkkojärjestys edellyttää, että ”jumalanpalvelus pidetään itsenäisyyspäivänä ja valtiollisten tilaisuuksien yhteydessä, niin kuin siitä on säädetty tai erityisiä tilaisuuksia varten määrätty” (KJ 2: 2). Jumalanpalveluksessa kiitetään maamme vapaudesta ja itsenäisyydestä sekä rukoillaan isänmaan ja kansan puolesta.”

Edellä oleva teksti on lainattu kirkkokäsikirjasta, kirkkovuoden kalenterista. Ajattelen, että saamme olla kiitollisia siitä, että vapaan isänmaan lisäksi maassamme on uskonnonvapaus ja voimme vapaasti juhlistaa itsenäisyyspäivää myös kirkoissa Jumalaa kiittäen ja rukoillen sekä evankeliumia, ilosanomaa Vapahtajasta julistaen.

Omien ikävuosien karttuessa ja päivän uutisia seuratessa tulee mieleen usein omat vanhemmat ja heidän nuoruutensa sodan keskellä. Äitini syntyi Ruskealassa, Höksölän kylässä 1920. Jos äiti olisi elänyt nykyaikaa, hän olisi varmaankin ollut ”hevostyttö”; häntä kiinnosti enemmän hevosten hoito kuin kotitaloustyöt. Opiskelu olisi ollut mieleistä, mutta siihen ei ollut mahdollisuuksia.

Kun sota syttyi, äiti toimi lottana. Näissä toimissa hän tapasi Yrjön, jonka kanssa avioitui keväällä 1943. Pikku tyttönen syntyi loppuvuodesta Yrjön ollessa rintamalla. Sodan jatkuessa äiti joutui lähtemään evakkomatkalle. Anneli-siskoni oli pahvilaatikossa polkupyörän tarakalla ja kotieläimet; lehmä, sika ja kanoja, kulki vierellä. Monien vaiheiden kautta matka jatkui Tampereelle Pispalaan. Yrjö-puoliso kuoli 1946 ja äiti jäi huolehtimaan pikku tyttärestään

yksin. Onneksi Tampereelle oli muuttanut asumaan myös äidin veli ja sisko, joten tukeakin oli saatavilla.

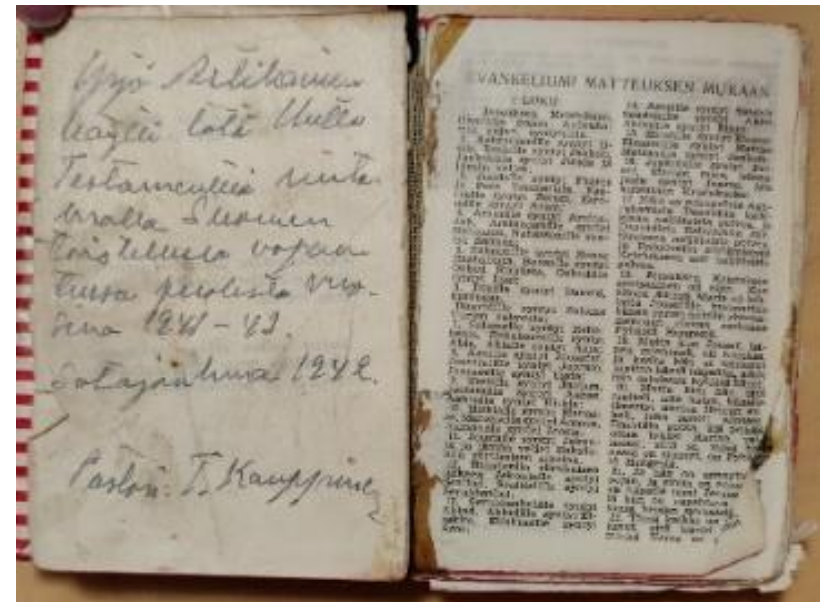
Elämä jatkui ja Jumala johdatti äidin rinnalle isäni, jonka lapsuudenkoti oli myös jäänyt rajan taakse. He asettuivat asumaan Tampereelle 1950.

”Kaikissa vaiheissa on Herra turvana. Hänelle kiitos olkoon armonsa avusta.”
virsi 389:5

Kuvassa yllä: Vanhempani Mirjam ja Sulo Matikainen 1990-luvun alussa.

Kuvassa alla: Yrjö Astikaisen rintamalla käyttämä Uusi Testamentti

Käydessäni onnittelemassa 80 vuotta täyttävää vanhinta, ”evakkosiskoani”, näytti hän minulle isänsä sodassa käyttämää Uutta

Testamenttia. Oli puhuttelevaa pidellä tätä käytössä kulunutta kirjaa käsissäni.

Kirjassa oli omistuskirjoitus:

”Yrjö Astikainen käytti tätä Uutta Testamenttia rintamalla Suomen taistellessa vapautensa puolesta vuosina 1941 – 43 Sotajouluna 1942 Pastori T. Kauppinen.

Lisäksi kirjassa oli painettu teksti:

”Tämä kirja annetaan sinulle muistona isien kirkolta. Rauhan aikana ohjatkoon Jumalan sana elämääsi ja olkoon valkeutena teilläsi. Sodan tullen olkoon rohkeutesi ehtymätön lähde tässä katoamattomassa ja pelastavassa sanassa.”

Mitään ei tapahdu Taivaan Isän tietämättä. Valtioiden rajatkin ovat Jumalan käden alla. Apostolien teoissa Paavali puhuu:

”Jumala, joka on luonut maailman ja kaiken, mitä siinä on, hän, joka on taivaan ja maan Herra, --- Yhdestä ihmisestä hän on luonut koko ihmissuvun, kaikki kansat asumaan eri puolilla maan päällä, hän on säätänyt niille määrääjat ja asuma-alueiden rajat, jotta ihmiset etsisivät Jumalaa ja kenties hapuillen löytäisivät hänet.” (Ap.t.17:24-27)

Olkoon Jumalan sana meidänkin turvanamme ja valkeutenamme ohjaamassa meitä iankaikkiseen elämään.

Siunattua adventin aikaa sinulle!

- Arja Hilliaho

PIISPANTARKASTUS ALKOI

Aitolahden kirkon tuomiosunnuntain 26.11. vietetyn messun jälkeen Tampereen hiippakunnan asettamat konsultit Sari Lehtinen ja Tuulia Matilainen kutsuivat kaikki kirkkovieraat jäämään piispantarkastuksen aloittavaan keskustelutilaisuuteen. Nelisenkymmentä seurakuntalaista, seurakuntaneuvoston jäsentä ja seurakunnan työntekijää ottikin kutsun vastaan. Kuudessa pienryhmässä he keskustelivat seurakuntaelämän haasteista ja tulevaisuuden näkymistä. Ryhmät kirjoittivat keskustelujensa tärkeimmät sisällöt muistiin kevään jatkokyöskentelyjä varten. Viisi tarkkailijaa kuunteli ryhmien keskusteluja ja he kertoivat heidän mielestään merkittävistä esiin nousseista ilmiöistä. Nämä tarkkailijat olivat kirkkoherra Juha Itkonen, seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja Arttu Vuori, Akaan kirkkoherra Leena Sorsa, tuomiorovasti Olli-Pekka Silfverhuth ja piispa Matti Repo. Piispantarkastus jatkuu keväällä 24.-28. huhtikuuta.

Kuva: Piispa Matti Repo Aitolahden kirkossa 26.11.2023

1 Jussin jutut

Joulukuun kirjeeseen on jututettu **Mirja Seppästä** ja **Kari Aho-Mantilaa**.

Sairaanhoidon opettaja Mirjalle opetustyö on ollut mieluista ja sydämen asiana osallistuminen ja palveleminen seurakunnassa. Kattavathan ikävuodet 0-90 mittavan jakson. Jutussa asioista siruja.

Talouden asiantuntija Karia kiinnostavat monet asiat. Syntyy nuotikuviota, huonekaluja, lattialle piirtyy askelkuvioita musiikin tahdissa kumppanin kera. Seurakunnan pappapiiri on Karille tärkeä.

Jesajan kirjasta, luvusta 9

Kansa, joka pimeydessä
vaeltaa,
näkee suuren valon.
Niille, jotka asuvat kuoleman
varjon maassa,
loistaa kirkkaus.
Sinä teet runsaaksi riemun,
annat suuren ilon.
He iloitsevat sinun edessäsi
niin kuin elonkorjuun aikana
iloitaan,
niin kuin saaliinjaossa
riemuitaan.
Ikeen, joka painaa heidän
hartioitaan,
valjaat, jotka painavat
olkapäitä,
ja heidän käskijänsä sauvan
sinä murskaat,
niin kuin murskasit Midianin
vallon.

Ja kaikki taistelukenttiä
tallanneet saappaat,
kaikki veren tahrimat vaatteet
poltetaan,
ne joutuvat tulen ruoaksi.
Sillä lapsi on syntynyt meille,
poika on annettu meille.
Hän kantaa valtaa harteillaan,
hänen nimensä on
Ihmeellinen Neuvontuoja,
Väkevä Jumala,
lankaikkinen Isä, Rauhan
Ruhtinas.
Suuri on hänen valtansa,
ja rauha on loputon
Daavidin valtaistuimella
ja hänen valtakunnassaan.
Oikeus ja vanhurskaus
on sen perustus ja tuki
nyt ja aina.
Tämän saa aikaan
Herran Sebaotin pyhä kiivaus.

Mirja Seppäsen laivaa ei uhkaa aalto

2

Ratsulla liikkuvan sotilaspapin perheeseen Lappeenrannassa syntyi tytär, joka sai kasteessa nimen Mirja Sinikka ja rukoilijatuekseen viisi kummiä. Kodissa iltarukoukset ja virrenveisuut olivat luonnollisia. Pyhäkoulussa ja kirkossa Mirja ja sisarukset kävivät.

Kansakoulua ja oppikoulun kaksi luokkaa hän kävi synnyinseudulla. Evakkomatkojakin tuli kaksi. Tärkeäksi Mirja koki saarella olevan seurakunnan kesäkodin, jossa pidettiin nuorten seuroja. "Illan seuraväki lähestyi soutaen ja veisaten kohti saarta. Saimaan yllä kiiri 'Siellä' on kirkas lasimeri... Siellä ei aalto uhkaa laivaa..." Mirja herkistyen kertoo.

Saimaan rannalta siirryttiin Näsi- ja Pyhäjärven maisemiin. Mirja ahkeroi Tampereen yhteiskoulussa sen kolmannelta luokalta ylioppilaaksi. Mirja syytyy: "Tampereella toimi kristillinen teinikerho, joka koostui eri oppikoulujen teineistä. Isoveli sinne ohjasi. Oli innostavia vetäjiä, kuten **Seppo ja Kirsti Löytty** sekä **Mauri Mattila. Eero Veneskoski** oli tärkeä henkilö myöhemminkin. Pidettiin teiniseuroja. Laulettiin virsiä ja hengellisiä lauluja." Lähetystyö oli tärkeässä osassa. Kerholaisista tuli elämänmittaisia ystäviä.

..Mirjan opiskelu ammattiin tapahtui Helsingin Sairaanhoidajaopistossa. Aluksi sairaanhoitajana työhön Lastenklinalle, jossa vaikutti silloin kuuluisa **Arvo Ylppö**, sitten koulututtui sairaanhoidon opettajaksi. Helsingissä oli runsaasti hengellistä tarjontaa. Seuratupa tuli Mirjalle läheiseksi Siionin virsineen ja seurapuheineen. Lähetysasian jatkumoa tuli Ylioppilaiden Kristillisen Yhdistyksen (YKY) puitteissa. Lähetyspapeilla **Tuure Vapaavuori** ja **Matti Peltola** oli paljon kerrottavaa lähetyskentiltä ja lähetystyöstä. Myös Akateemisten Vapaaehtoisten Lähetysliiton toiminta tuli tutuksi.

Pari vuotta muualla, sitten Tampereelle Mirja pääsi mieluisaan opettajantyöhön Terveystieteiden oppilaitokseen. Oppilaitoksen nimi vaihtui muutaman kerran ja koulutettaviksi tuli erikoistuvia

3sairaanhoitajiakin. Eläkkeelle hän jäi ko. virasta n. 40 vuotta palveltuaan. Arvelin, että Mirja on ollut lempeä opettaja. Hän vaatimattomana hiukan torjui.

Sitten tuli avioituminen yhteisvastuukeräyksestä innostuneen opettaja **Matin** kanssa ja koti lähelle Kaukajärven seurakuntataloa. Perhe sai tyttären ja kaksi poikaa. Matille on kuulunut kutsu iäsiin majoihin. Seitsemän lastenlasta ilahduttaa Mirjaa. Liki 50 vuotta kesti Mirjan toisen 'kodin', seurakuntatalon, elinkaari. Elihän hän läheisesti 'kodin' historian perustuksen valusta käytöstä poistamiseen asti. Jumalanpalveluksia oli aluksi kolmesti kuussa, sitten kerran, kunnes 2014 ne lopetettiin. Seuraillat, perhekerhot, diakonia, lähetys, alueneuvosto tarjosivat perheelle ja avioparille rientoja osallistumaan ja palvelemaan eri tavoin. Alueneuvosto oli jäsenille, kuten Mirjalle, elävä linkki hallintoon. Hän oli myös seurakuntaneuvostossa.

Mikä Kari Aho-Mantilaa kiinnostaa, sitä puuhaamaan

Koulussa Karille tuli todistukseen viiva laulusta lyhyen laulunäytteen perusteella. Kiinnostus laulamiseen virisi viisikymppisenä. Hän otti opistossa laulutunteja ja osallistui lauluryhmään. Nyt hän laulaa useassa kuorossa ja kirjoittaa laulut tietokoneella kuorolle valmiiksi. "Nuotit pitää osua kohdalleen ja kuunnella", Kari kertoo. Kuoro saa nuotit sekä kaikille äänialoille yhdessä että myös stemma-nuotit erikseen. Kun hän kirjoittaa nuotit, ohjelma soittaa ne ja voi kuulla ja tarkistaa. Nuotteja hän on tehnyt muutamalle kuorolle. Eräälle tosin tietokoneella tehdyt eivät kelpaa.

Mieluisin harrastus, laulaminen löytyi. Isän perintöäkö? Karin isä oli musikaalinen ja soitti hanuria. Silti puutyöt ovat myös lähellä Karin sydäntä. **Riitta**-puoliso on kekseliäs Karin ja omien askareidensa suhteen. Olisiko se tällä kertaa tuoli, kaappi vai mikä. Itsellään Riitalla on menossa vaativakuvioinen kudintyo.

Kolmas harrastus vie pyörähtelemään. Kari on harrastanut 4 hänelle mieluisaa tanssimista kursseineen. Kun Karin avioerosta oli kulunut pari vuotta, tanssittavaksi tuli Riitta ja nyt on 20 vuotta yhteisiä kuvioita tehty parisuhteessa.

Ilmajokelaisen maatalon kolmilapsisessa perheessä Kari varttui ja kävi koulua. Pyhäkoulu oli mieluinen. Tupaten täydessä joulukirkossa piti istua lattialla ja palella. Ylioppilaana hän suoritti merkonomitutkinnon Seinäjoella. Työn vaatavuuden noustessa hän on hankkinut lisäkoulutusta erilaisilla kursseilla.

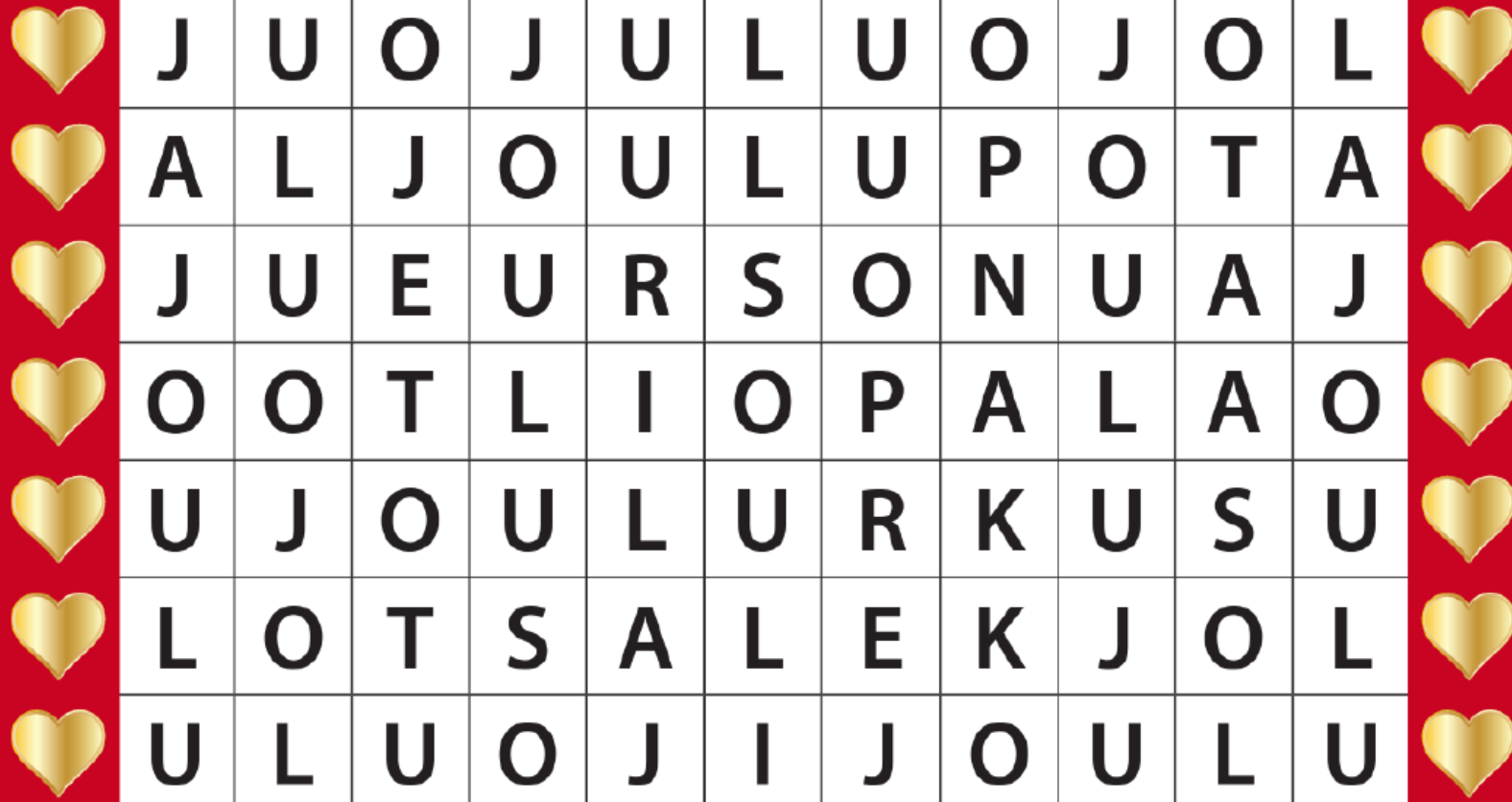
Karin ensimmäinen työpaikka oli Virroilla. "Siellä tutustuin juhannusaattona naiseen, joka oli tuleva vaimoni. Muutin hänen luoksensa Helsinkiin". Karilla ei ollut tiedossa edes työpaikkaa, vain kaksi sovittua haastattelua, joihin molempiin olisi päässyt. Valituksi tuli Ekono, energiataloudellinen yritys. Perheeseen syntyi poika, johon lapsuusaikana puhkesi diabetes, Karin suvussa ilmennyt sairaus. Asia vaikutti perhesuunnitteluun.

Orivedellä oli puolison lapsuuskoti. Se ostettiin ja tiuhaan ajettiin Helsinki-Orivesi-väliä. Sitten koti vaihtui Länsi-Tampereelle ja työpaikaksi puunhankintayhtiö Puulaaki. Kuitenkin sen toiminta loppui ja lasinjalostusteknologiayhtiö Tamglass oli seuraavana. Asuinpaikka vaihtui Itä-Tampereelle. Tamglassilta Kari pian pyydettiin tulemaan töihin Tamfeltille, teknisiä tekstiilejä valmistavaan yritykseen. Muutos oli mieluinen Parikymmentä vuotta pesti kannattavuuslaskijana kesti. Eläkkeelle hän jäi Valmetilta. Firman omistusjärjestelyt olivat pari kertaa muuttuneet.

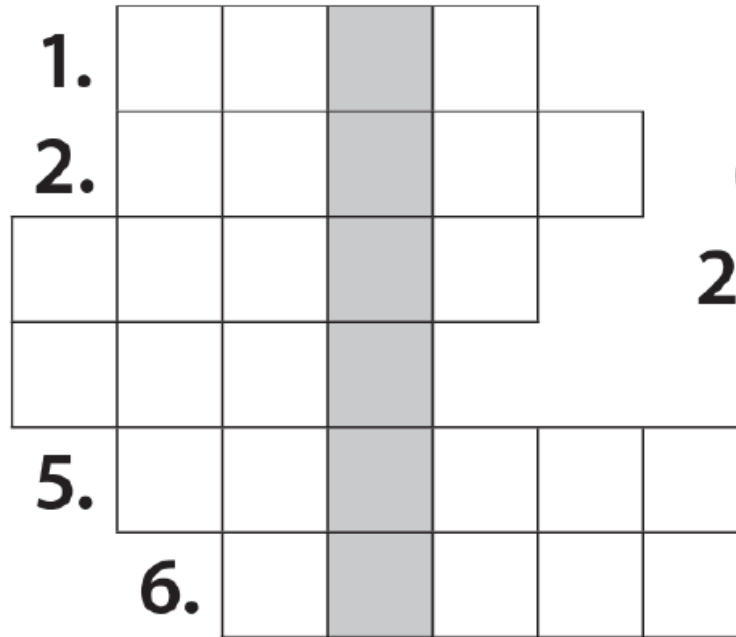
Avioeron myötä Orivesi poistui kuvioista. Nyt vastaava vapaa-ajan paikka on Maisansalossa.

Rauhalliseen, myhäilevään Kariin olen tutustunut Messukylän seurakunnan Kauksun kulman yhteisessä pappapiirissämme.

Montako kertaa löydätte sanan **JOULU**?

Mikä sana pysty- riville muodostuu?

Kuvat: Papunetin kuvapankki, papunet.net, Elina Vanninen, muokannut Kirsi Alastalo

CC BY-NC 4.0 Kirsi Alastalo 2022 | RyhmäRenki.fi